

Viktor Ullmann

Der Kaiser von Atlantis

Dyrektor Naczelny / General Director **Bogusław Nowak**
Główny Reżyser / Senior Director **Laco Adamik**
Kierownik muzyczny / Music Director **Tomasz Tokarczyk**

I nagroda na Festiwalu Operowym w Szeged na Węgrzech 2012
First prize at the Opera Festival in Szeged, Hungary 2012

Opera Krakowska
instytucja kultury
Województwa
Małopolskiego

S E Z O N 2 0 0 8 / 2 0 0 9

Viktor Ullmann

Der Kaiser von Atlantis

Cesarz Atlantydy

The Emperor of Atlantis

Premiera / Premiere

17 kwietnia / April 2009

w Nowym Sączu

podczas Międzynarodowego

Festiwalu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari

During The Ada Sari International

Vocal Art Festival

19 kwietnia / April 2009

Opera Krakowska, Duża Scena

ul. Lubicz 48

Petr Kien „Kwartet Doktorów”, szkic
Study of the "Doctors' Quartet"

Petr Kien *Teatralna atmosfera*
Theatre Ambiente

Viktor Ullmann

Der Kaiser von Atlantis oder Die Todverweigerung

Cesarz Atlantydy lub Odmowa Śmierci

The Emperor of Atlantis or Death Abdicates

Libretto / Libretto by **Petr Kien**

Prapremiera / First performance **Amsterdam 1975**

Inscenizacja i reżyseria / Stage Production and Direction

Beata Redo-Dobber

Kierownictwo muzyczne / Music Director

Tomasz Tokarczyk

Scenografia i kostiumy / Scenography and Costumes

Beata Redo-Dobber, Marek Braun

Reżyseria światła / Lighting Designer

Dariusz Pawelec

Asystent reżysera / Director's Assistant

Dagmar Bilińska

Asystent kierownika muzycznego / Music Director's Assistant

Paweł Szczepański

Inspicjent / Stage Manager

Hanna Podkanowicz-Zarycka

Agnieszka Sztancel

Sufler / Prompter

Dorota Sawka

Krystyna Behounek

Obsada / Cast

KAISER OVERALL – Cesarz Overall

Leszek Skrla (gościnnie / guest)

Witold Żołądkiewicz (gościnnie / guest)

DER LAUTSPRECHER – Głośnik

Stanisław Kierner (gościnnie / guest)

Piotr Miciński (gościnnie / guest)

Volodymyr Pankiv

DER TOD – Śmierć

Przemysław Firek

Dariusz Machej (gościnnie / guest)

HARLEKIN – Arlekin

Janusz Ratajczak (gościnnie / guest)

Adam Zdunikowski

EIN SOLDAT – Żołnierz

Vasyl Grokholskyi

Adam Sobierajski

BUBIKOPF – Dziewczyna

Kamila Kułakowska (gościnnie / guest)

Katarzyna Oleś-Blacha

Agnieszka Tomaszewska (gościnnie / guest)

DER TROMMLER – Werbel

Jolanta Gzella (gościnnie / guest)

Anna Lubańska (gościnnie / guest)

Orkiestra / Orchestra**Wiesław Suruła** – flet / flute**Leonid Pozdeev** – obój/ oboe**Yuri Krovitsky** – klarnet / clarinet**Dezyderiusz Boroni** – saksofon altowy / alto saxophone**Michał Bylica** – trąbka / trumpet**Marcin Kotarba, Maria Stojek** – perkusja / drums**Krzysztof Oczkowski** – banjo/gitara / banjo/guitar**Marta Mołodyńska** – fortepian/klawesyn / piano/harpsichord**Arkadiusz Bialic** – organy / organ**Swietłana Białostocka** – skrzypce I / violin I**Iwona Ibek-Milewska** – skrzypce II / violin II**Oleksandra Mychajlenko** – altówka / viola**Barbara Drobniak** – wiolonczela / cello**Jerzy Porosło** – kontrabas / contrabass**Balet / Ballet****Katarzyna Borstyn, Marta Maciejewska,****Kamila Wojtyś, Krzysztof Antkowiak,****Adam Klafczyński, Sebastian Kubacki****Dyrygent / Conductor****Tomasz Tokarczyk**

Holocaust miał wielki wpływ na demokratyzację świata. Utrwaliło się przekonanie, że barbarzyństwo, jakim była zagłada Żydów, mogło się zdarzyć jedynie w świecie niedemokratycznym. Dlatego trzeba tak zorganizować systemy polityczne, kulturę, instytucje wychowania, prawo państwowe i międzynarodowe, żeby móc walczyć skutecznie przeciwko tym, którzy noszą w sercu małego Hitlera.

U nas, w modlitwie, są słowa *Eretz al domi – lach* – „ziemio, żebyś nie milczała”. To milczenie o Zagładzie jest największym grzechem ludzkości.

Szewach Weiss

The Holocaust has greatly influenced the global democratization process. A conviction has developed that the kind of barbarity that affected the Jews could have happened only in an undemocratic world. For that reason, political systems, cultural and educational institutions, state and international laws should be organized in such a way that people could effectively counteract those who carry little Hitlers in their hearts.

In our prayer, we have the phrase *Eretz al domi – lach* – „Do not keep silent, earth.” Keeping silent about the Holocaust is the greatest sin of humanity.

Szewach Weiss

Szewach Weiss, *Czas ambasadora*, Księgarnia Akademicka 2003
Szewach Weiss, *Ziemia i chmury*, Pogranicze 2002

Viktor Ullmann

Czeski kompozytor i dyrygent. Urodził się w 1898 r. w Cieszynie, jego ojciec pochodzenia żydowskiego, był wojskowym. Od 1909 r. mieszkał w Wiedniu.

Tu ukończył gimnazjum, ucząc się jednocześnie teorii muzyki. Walczył w I wojnie światowej jako ochotnik.

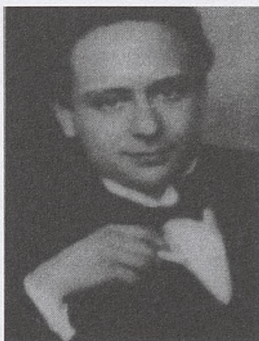
Po powrocie do Wiednia studiował prawo, ale i kompozycję u samego Arnolda Schönberga.

W maju 1919 po małżeństwie z praską Żydówką Martha Koref przeniósł się do Pragi, gdzie został dyrygentem w Nowym Teatrze Niemieckim. W tym czasie powstały pierwsze kompozycje Ullmanna, m.in. *Die Schönberg Variationen*, których prawykonanie w 1929

na festiwalu muzycznym w Genewie zwróciło uwagę krytyki. W latach 1929-31 pracował jako kompozytor i dyrygent w Zurychu, następne dwa lata prowadził księgarnię antropozoficzną w Stuttgarcie. W 1933 wrócił do Pragi, gdzie działał jako pedagog muzyczny, dziennikarz i tworzył dalsze kompozycje.

Po zajęciu przez hitlerowców Czech i Moraw został objęty restrykcjami wobec osób żydowskiego pochodzenia. W 1942 deportowano go wraz z rodziną do obozu koncentracyjnego w Terezinie (Theresienstadt). Także tu prowadził aktywną działalność pisząc dzieła muzyczne, uratowane przed zniszczeniem przez przyjaciół, m.in. operę *Der Kaiser von Atlantis*.

16 października 1944 został wywieziony do obozu zagłady Auschwitz-Birkenau, gdzie dwa dni później zginął w komorze gazowej.

Viktor Ullmann

Czech composer and conductor. Born in Tesin in 1898. His father was a military person of Jewish origin. Since 1909, Ullmann lived in Vienna. He graduated from a junior high school there, taking theory of music lessons at the same time.

He fought in World War I as a volunteer.

After he had returned to Vienna, he studied law and composition with Arnold Schönberg himself.

In May 1919, after marrying a Jewess from Prague, Martha Koref, he moved to Prague where he became a conductor in the New German Theatre.

The first Ullmann's compositions were written at that time, e.g. *Die Schönberg Variationen*, which were noticed by critics after premiere at the Music Festival in Geneva in 1929. In 1929-31, Ullmann worked as a composer and conductor in Zurich and ran an anthroposophic bookshop in Stuttgart for another two years. He returned to Prague in 1933 and worked as a music teacher and journalist, continuing to compose.

After the Nazis had occupied Bohemia and Moravia, Ullmann was subjected to the restrictions applicable to the people of Jewish origin. He was deported, together with his family to the Theresienstadt Camp-Ghetto in 1942. He continued to conduct his extensive activities there, writing scores which were later saved by his friends, e.g. *The Emperor of Atlantis* opera.

On 16 October 1944, Viktor Ullmann was deported to the Auschwitz-Birkenau Concentration Camp where he was killed in a gas chamber.

Andrzej Kosowski

Przyjdź śmierci, nasz gościu drogi

Wszystko jest niezwykle i niesamowite w tej operze – życiorys kompozytora, dzieje wystawienia, muzyka i libretto, kolejne inscenizacje. Tak jak niezwykle, niesamowite, a zarazem tragiczne jest miejsce, w którym dzieło to powstało: Terezin – getto założone w 1941 roku przez faszystów na terenie austriackiego miasta garnizonowego jako obóz przejściowy dla tysięcy Żydów z Czech, Austrii i Niemiec przed transportem do miejsc kaźni – Treblinki lub Auschwitz. Miejsce, w którym odbyła się jedna z największych wojennych mistyfikacji, mająca zaświadczyć przed międzynarodową opinią społeczną, reprezentowaną przez Czerwony Krzyż, o humanitarnym i humanistycznym traktowaniu więźniów podczas II wojny światowej. W końcu miejsce, gdzie rzeczywiście rozkwitła działalność muzyczna, literacka i teatralna. I choć wśród więźniów sporą grupę stanowili kompozytorzy i muzycy, brakowało instrumentów i papieru nutowego.

Viktor Ullmann trafił do Terezina we wrześniu 1942 roku wraz z częścią rodziny. W obozie spędził ponad dwa lata. Wspólnie z innymi kompozytorami, m.in. Gideonem Kleinem, Hansem Krásem czy Pavlem Haasem organizował koncerty, prawykonania, wykłady i lekcje. Skomponował w tym czasie prawie dwadzieścia różnych utworów, między innymi *Cesarza Atlantydy*. Z uwagi na skromne możliwości inscenizacji stworzył utwór na kilku solistów i kilkunastu muzyków. Zaczął nawet przygotowywać wystawienie dzieła, planowane w październiku 1944 roku, ale wskutek interwencji władz obozu do prawykonania nie doszło. Prawdopodobną przyczyną było to, iż w niemieckojęzycznym librecie młodego malarza i poety, Petra Kiena, nie brakowało odniesień do wojny, tyranii, więzienia i śmierci. Tuż przed planowaną premierą kompozytor przewieziony został do obozu zagłady w Oświęcimiu i dwa dni później – zgładzony w komorze gazowej. Ten sam los spotkał autora libretta.

Przed wybuchem wojny Ullmann prowadził typową działalność muzyczną. Urodzony w Czeskim Cieszynie w 1898 roku, rozpoczął studia prawnicze w Wiedniu, pobierając równocześnie nauki gry na fortepianie u Eduarda Steuermanna i uczestnicząc w seminariach kompozytorskich Arnolda Schönberga. Polecony przez tego ostatniego trafił do Neues Deutsches Theater w Pradze jako asystent Alexandra Zemlinsky'ego. Pełnił tam funkcję chórmistrza, repetytora i w końcu – dyrygenta. W 1927 roku podczas jednego sezonu pracował na stanowisku dyrektora opery w Aussig nad Łabą. Po powrocie do Pragi działał jako niezależny dyrygent, nauczyciel i krytyk muzyczny. Pisywał recenzje do pisma „Der Auftakt” i współpracował z radiem czeskim. Uzupełniał studia kompozytorskie u Aloisa Háby, współpracował jako dyrygent z teatrem w Stuttgarcie, skomponował kilka dobrze przyjętych i nagrodzonych utworów.

Ciekawym epizodem w życiu Ullmanna była fascynacja antropozofią Rudolfa Steinera. Kompozytor zetknął się z tą teozoficzną doktryną podczas trzyletniej współ-

pracy z Schauspielhaus w Stuttgarcie, zapisał się nawet do Allgemeine Anthroposophische Gesellschaft i porzucił na moment działalność artystyczną na rzecz prowadzenia księgarni z pismami filozoficznymi. W 1933 roku, w którym narodowi socjaliści przejęli władzę w Niemczech, Ullmann powrócił do Pragi.

Viktor Ullmann jest autorem wielu kompozycji: kilku oper, pieśni, utworów chóralnych, solowych, kameralnych i orkiestrowych. Niestety, przez wiele lat od zakończenia II wojny światowej jego twórczość muzyczna popadła w zapomnienie. Rękopisy utworów cudem ocalały dzięki prof. E. Utitzowi i H.G. Adlerowi, odnaleziono je dopiero w 1975 roku. W tym samym roku *Cesarz Atlantyd* został wystawiony w skróconej wersji w Amsterdamie, co otworzyło drogę kolejnym inscenizacjom w San Francisco, Tel Awiwie, Wiedniu, Londynie, Berlinie czy Paryżu. Polska prapremiera miała miejsce w 2005 roku w Warszawskiej Operze Kameralnej w ramach cyklu „Oda do Europy”, zainicjowanego przez Stefana Sutkowskiego. Reżyserem spektaklu był Tomasz Konina, dyrektorem muzycznym – Kai Bumann.

Pełny tytuł opery Ullmanna brzmi: *Cesarz Atlantyd lub odmowa śmierci (Der Kaiser von Atlantis oder Die Todverweigerung)*. Przytoczenie całej nazwy ma istotne znaczenie dla interpretacji dzieła. Ta bowiem jednoaktowa, ponadgodzinna opera, składająca się z prologu i czterech odsłon, napisana została w obozie, w którym wszyscy oczekują na śmierć. W obozie, w którym życie kulturalne jest tylko namiastką normalności, a w rzeczywistości jest jedynie oczekiwaniem na kolejny transport do obozu ostatecznego przeznaczenia. Stąd dzieło pełne symboliki i zarazem odniesień do realnego życia: Głośnik anonsujący postacie dramatu, a w rzeczywistości głośnik anonsujący kolejne rozkazy i transporty, Cesarz Overall (aluzja do hymnu *Deutschland, Deutschland über alles*) dzierżący w swoich rękach życie innych ludzi na ginącej Atlantydzie, Żołnierz i Dziewczyna symbolizujący walkę i niespełnioną miłość zarazem, Arlekin śmiejący się przez łyż, Dobosz – posłaniec złej nowiny czy wreszcie Śmierć – kres wszystkiego. Główna oś dramatu to właśnie tajemnicza proklamacja Cesarza o wiecznym Życiu, która to ma „utrudnić” całą sprawę. Wywołać ogłoszenie wojny „wszystkich przeciw wszystkim”. Zapewnić wieczne życie żołnierzom i miłość kobietom. Jednak za lustrem Cesarza czai się ciągle upragniony gość, którego wzywa chór: *Przyjdź śmierci, nasz gościu drogi, przyjdź do naszego serca. Zdejmij z nas cierpienia i ciężary. Zaprowadź nas na odpoczynek, po nędzy i boleści...*

Muzycznie *Cesarz Atlantyd* sytuuje się jako „gra” (określenie kompozytora) rozmaitymi konwencjami z początku dwudziestego wieku: w sensie formalnym mamy tu partie mówione, jak i śpiewane, arie, duety i chorał, menuet i intermezzo. W sensie stylistycznym słychać cytaty i zapożyczenia z Bacha, Mahlera, Dwořáka, Suka, hymnu Rzeszy i songów Weilla. Wiele stylów, technik i zaskakujących zmian napięcia. Różne tempa, nastroje i środki wyrazu. Jak u człowieka, który tuż przed śmiercią widzi swoje życie w szybkim kalejdoskopie...

Andrzej Kosowski

Come, Death, our dear guest

Everything is unusual and amazing in this opera: the composer's life, the opera's staging history, its music, libretto and subsequent productions. Equally unusual and amazing, as well as tragic is the place of the work's origin: the Theresienstadt ghetto established in 1941 by Nazis on the area of the Austrian garrison town as a transition camp for thousands of Jews from Bohemia, Austria and Germany, before they were transported to the places of their martyrdom: Treblinka or Auschwitz. That was the place of one of the largest wartime mystifications intended to certify humanitarian and humane treatment of prisoners during World War II before the international public opinion represented by the Red Cross. Last but not least, it was the place where musical, literary and theatrical activities flourished. And although there was a large group of composers and musicians among the inmates, they lacked instruments and staff paper.

Viktor Ullmann was sent to Theresienstadt with some of his family members in September 1942. He spent more than two years in the camp. Together with other composers, e.g. Gideon Klein, Hans Krás or Pavel Haas, he organized concerts, premieres, lectures and tutorials. During that period, he composed almost twenty pieces of music, e.g. *The Emperor of Atlantis*. Due to modest production conditions, he tailored the opera to several soloists and about a dozen of musicians. He even started to prepare staging of his opera, planned for October 1944 but, as a result of camp authorities' reaction the premiere was not staged. The probable reason was that the German libretto written by the young painter and poet, Petr Kien, contained many references to the war, tyranny, prison and death. Just before the planned premiere, the composer was taken to the Auschwitz death camp and he perished in the gas chamber two days later. The same fate awaited the author of the libretto.

Ullmann conducted typical musical activities before the outbreak of the war. He was born in Tesin in 1898, started his law studies in Vienna, learned the piano playing from Eduard Steuermann at the same time, and participated in Arnold Schönberg's seminars for composers. Recommended by the latter, he arrived at the Neues Deutsches Theater in Prague as an assistant to Alexander Zemlinsky. He was the choir master and tutor and later the conductor. In 1927, he worked at the Aussig Opera Director during one season. After coming back to Prague, he worked as an independent conductor and music teacher and critic. He wrote his reviews for „Der Auftakt,, and co-operated with the Czech Radio. He supplemented his composition studies with Alois Hába, worked as a conductor at a theatre in Stuttgart, and composed several pieces which were well received and awarded.

An interesting episode in Ullmann's life was his fascination with Rudolf Steiner's anthroposophy. The composer came across that theosophic doctrine during his

three-year long co-operation with the Schauspielhaus in Stuttgart where he even entered the Allgemeine Antroposophische Gesellschaft and dropped his artistic activities for some time to devote himself to running a bookshop with philosophical writings. In 1933, when national socialists took power in Germany, Ullmann returned to Prague.

Viktor Ullmann wrote a number of compositions: several operas, songs and choir, solo, chamber and orchestral works. Unfortunately, his works remained forgotten during many years after the end of World War II. His manuscripts were saved by miracle, owing to Prof. E. Utitz and H.G. Adler, and they were found only on 1975. In the same year, *The Emperor of Atlantis* was staged in a shortened version in Amsterdam, which opened way to other productions in San Francisco, Tel Aviv, Vienna, London, Berlin or Paris. The Polish premiere took place in the Warsaw Chamber Opera in 2005 as part of the „Ode to Europe“ cycle, initiated by Stefan Sutkowski. Tomasz Konina was the director of the performance and Kai Bumann was the music director.

The full title of Ullmann's opera is *The Emperor of Atlantis or Death Abdicates* (*Der Kaiser von Atlantis oder Die Todverweigerung*). It is essential to give the full title for the work's interpretation. That one-act opera lasting more than an hour and composed of the prologue and four scenes, was written in the camp where everyone waited for death. In the camp in which cultural life was only a substitute of normality, although it was yet another stage of waiting for another transport to the camp of final destination. For that reason, the opera is full of symbols and references to real life: the loudspeaker announcing the characters, which was actually the one announcing orders and departures, Emperor Uberall (an allusion to the *Deutschland, Deutschland über alles* anthem) holding in his hands the lives of people living on the dying Atlantis, the Soldier and the Girl symbolising the struggle and the unfulfilled love at the same time, the Harlequin laughing through tears, the Drummer, the messenger of bad news or the Death, the end of everything. The main idea of the drama is the mysterious eternal Life proclamation issued by the Emperor which makes the matter „difficult“, causing the declaration of each-against-each war. The intention is to ensure life to soldiers and love to women. However, there is an expected guest hiding behind the Emperor's mirror, called by the chorus: *Come, Death, our dear guest, come to our hearts. Take away our suffering and burdens. Bring to us rest after misery and pain...*

Musically, *The Emperor of Atlantis* is found to be a „play“ (determined so by the composer) of various conventions originating from the early twentieth century: in the formal sense, we have here both spoken and sung roles, arias, duets, a chorale, a minuet and an intermezzo. In the stylistic sense, we can hear quotes and borrowings from Bach, Mahler, Dvořák, Suk, the Reich anthem and Weill's songs. There are many styles, techniques and surprising tension shifts applied. Various tempos, impressions and means of expressions are used. Just like a man seeing his life in a quick kaleidoscope before death...

TREŚĆ OPERY

Prolog.

Głośnik oznajmia widzom, że artyści pokażą im „coś w rodzaju opery”, po czym przedstawia postaci: Cesarz Atlantydy Overall, którego nikt nie widział, odkąd zamknął się w swym pałacu, aby lepiej rządzić; Dobosz – postać niezupełnie materialna jak radio; Głośnik, Żołnierz, Dziewczyna, Śmierć oraz Arlekin, który umie się śmiać przez łzy, doskonale zatem symbolizuje życie.

Pierwszy obraz.

Arlekin opłakuje upadek świata. Śmierć dopytuje się, jaki mamy dzień i okazuje się, że oboje zagubili się w czasie. Śmierć wspomina wszelkie wielkie wojny. Nagle pojawia się Dobosz, z rozkazu cesarza Overalla ogłaszając najpiękniejszą wojnę wszechczasów. Głęboko urażona zuchwałością Cesarza Śmierć łamie miecz i ogłasza, że odtąd nikt nie umrze.

Drugi obraz.

Cesarz zasięga języka u Głośnika, który informuje go o zaplanowanych wojennych spustoszeniach. Niestety, Śmierć nie wypełnia swoich obowiązków, gdyż nawet pewien terrorysta ociąga się ze zgonem półtorej godziny od wykonania wyroku. Cesarz nakazuje go rozstrzelać, co przynosi równie żałosny skutek. Co gorsza, wieść o straszliwej masakrze na polu bitwy okazała się mocno przesadzona, gdyż rzekome trupy jeszcze żyją. Rozwścieczony Cesarz ogłasza dekret.

Trzeci obraz.

Dobosz czyta cesarskie obwieszczenie. Żołnierz i Dziewczyna próbują się pozabijać, jednak bez powodzenia. Żołnierz spostrzega w oczach przeciwniczki coś, co widział niegdyś w spojrzeniu innej dziewczyny. Posłuszni instynktowi miłości zapominają o okropnościach wojny. Nie reagują na wysiłki Dobosza, zagrzewającego ich do walki – miłość zwycięża, gdyż miłość nawet Śmierć zdoła zmienić w poetę.

Czwarty obraz.

Wciąż odizolowany od świata w swym gabinecie Cesarz zbiera straszliwe nowiny: nikt nie chce umierać. Pograża się powoli w obłędzie. Śmierć udziela mu lekcji: przysłała na świat, by uwalniać ludzi od cierpienia, a nie dręczyć żywych, zgadza się zatem wrócić do pracy, ale pod warunkiem, że zacznie od Cesarza. Ten uważa, że ludzie nie zasługują na tak wielką ofiarę z jego strony, ale godzi się ją ponieść.

Beata Olga Redo-Dobber

Reżyser. Absolwentka Wydziału Aktorskiego krakowskiej PWST. W latach 1985-95 była aktorką Starego Teatru w Krakowie. Okresowo pracowała również za granicą, w Niemczech zagrała w ponad 300 spektaklach teatralnych. Nawiązała także współpracę z operą w Norymberdze (za dykcji Kristiana Thielemanna), przechodząc wszystkie szczeble zawodowe przyszłego reżysera: od hospitanty po debiut reżyserski (*Telefon* oraz *Stara panna i złodziej* Gian-Carla Menottiego).

Od 1995 roku związana jest z Operą Narodową. Współpracowała przy realizacji oper z wieloma wybitnymi reżyserami: Lechem Majewskim, Andrzejem Żuławskim, Gilbertem Deflo, Achimem Freyerem, Krzysztofem Warlikowskim, Mariuszem Trelińskim, a także Harrym Kupferem, z którym przygotowała *Diabły z Loudun* Krzysztofa Pendereckiego w drezdeńskiej Semperoper. Jest autorką scenariuszy i reżyserem koncertów galowych w Teatrze Wielkim oraz w Sali Kongresowej. Od lutego 2007 na scenie Opery Narodowej można obejrzeć w jej reżyserii *Zaczarowany flet* W.A. Mozarta. Prywatnie jest żoną wybitnego barytona Andrzeja Dobbera i zwykła mawiać o sobie, że przede wszystkim jest matką trojga dzieci.

Director. Graduated from the Acting Faculty of the Kraków School of Theatre. In 1985-95, she was an actress in the Stary Theatre in Kraków. She also worked abroad for some time. She acted in more than 300 performances in Germany. She also co-operated with the Nuernberg Opera (under the direction of Kristian Thielemann), passing through all the professional stages of the future director: from a trainee to her debut as a director (in Gian-Carlo Menotti's *The Telephone* and *The Old Maid and a Thief*). Beata Olga Redo-Dobber has been associated with the National Opera since 1995. She co-operated at the opera productions with a number of outstanding directors: Lech Majewski, Andrzej Żuławski, Gilbert Deflo, Achim Freyer, Krzysztof Warlikowski and Mariusz Treliński, as well as Harry Kupfer with whom she prepared Krzysztof Penderecki's *Diabły z Loudun* in the Semperoper in Dresden. She wrote scripts for and directed gala concerts at the Wielki Theatre and the Sala Kongresowa in Warsaw. Since 2007, we can appreciate W.A. Mozart's *Zauberflöte* on the National Opera stage, directed by Beata Olga Redo-Dobber. Privately, she is the wife of the outstanding baritone, Andrzej Dobber, and she often says that she is primarily a mother of three children.

Tomasz Tokarczyk

Dyrygent. Absolwent Akademii Muzycznej w Krakowie. Jest laureatem I nagrody III Ogólnopolskiego Przeglądu Młodych Dyrygentów im. Witolda Lutosławskiego w Białymstoku (2002). Na VII Międzynarodowym Konkursie Dyrygentów im. Grzegorza Fitelberga w Katowicach (2003) otrzymał Medal Stowarzyszenia Polskich Artystów Muzyków oraz Nagrodę Stowarzyszenia Autorów ZAIKS dla najlepszego polskiego uczestnika. Współpracował z orkiestrami symfonicznymi większości polskich filharmonii, orkiestrą Teatru Wielkiego w Poznaniu oraz Warszawską Orkiestrą Radiową. W sezonie artystycznym 1999/2000 był dyrygentem Tarnowskiej Orkiestry Kameralnej. W latach 2002-2004 pełnił funkcję kierownika muzycznego i dyrygenta Opery w Szczecinie. W 2004 roku objął stanowisko kierownika orkiestry i dyrygenta w Operze Krakowskiej. Od kwietnia 2008 pełni funkcję kierownika muzycznego Opery Krakowskiej. W swoim dorobku ma nagrania telewizyjne cyklu koncertów noworocznych, organizowanych przez Telewizję Polską w Kopalni Soli w Wieliczce oraz nagrania muzyki filmowej i teatralnej.

Conductor. Graduated from the School of Music in Kraków. Mr. Tokarczyk is the winner of the First Prize of the III Witold Lutosławski Polish Young Conductor Competition in Białystok (2002).

He received the Medal of the Association of the Polish Musicians and the Award of the ZAIKS Authors' Association for the best Polish competitor at the VII Grzegorz Fitelberg International Conductors' Competition in Katowice (2003).

Mr. Tokarczyk cooperated with symphony orchestras of the majority of Polish Philharmonics, the Wielki Theatre Orchestra in Poznań and the Warsaw Radio Orchestra. In the artistic season 1999/2000, he was the conductor of the Tarnów Chamber Orchestra.

In 2002-04, he was the Music Director and Conductor of the Szczecin Opera.

In 2004, he assumed the position of the Orchestra Director and Conductor of the Kraków Opera. Since April 2008, Mr. Tokarczyk has been the Music Director of the Kraków Opera.

Mr. Tokarczyk made a number of TV recordings of New Year Concerts organized by the Polish Television in the Wieliczka Salt Mine and recorded film and theatre music albums.

Marek Braun

Scenograf, architekt wnętrz. Jest absolwentem i wykładowcą krakowskiej Akademii Sztuk Pięknych. Ma w dorobku około dwustu scenografii, współpracuje z wieloma scenami teatralnymi w kraju, telewizją, filmem. Jego prace scenograficzne, powstałe w ostatnich kilku latach w Krakowie, można obejrzeć w przedstawieniach Teatru im. J. Słowackiego

– *Pułapka* T. Różewicza i *Frank V* Dürrenmatta, reż. K. Babicki, Teatru Ludowego – *Wszystko o kobietach* M. Gavrana, reż. P. Szumiec, *Wszystko o mężczyznach* M. Gavrana, reż. T. Obara, *Prah* G. Spiro, reż. P. Szumiec, *Ryszard III* W. Szekspira, reż. J. Stuhr, Teatru Bagatela – *Blackbird* D. Harrowera, reż. B. Tosza, na Scenie PWST Kraków – *Zatopiona katedra* G. Jonke, reż. A. Augustynowicz.

Za realizacje był wielokrotnie wyróżniany i nagradzany. Otrzymał m.in. Nagrodę Ministra Kultury i Sztuki.

Scenographer and interior architect. Graduated from the Kraków Academy of Fine Arts where he presently lectures. He completed about two hundred stage-design projects. He co-operates with a number of theatres and TV and film producers in Poland. His stage and set designs developed in Kraków in the past several years can be viewed at the performances of the J. Słowacki Theatre: T. Różewicz's *Pułapka*, directed by K. Babicki and Dürrenmatt's *Frank V*, directed by K. Babicki; the Ludowy Theatre: M. Gavran's *All about Women*, directed by P. Szumiec, M. Gavran's *All about Men*, directed by T. Obara, G. Spiro's *Prah*, directed by P. Szumiec, W. Shakespeare's *Richard III*, directed by J. Stuhr; the Bagatela Theatre: D. Harrower's *Blackbird*, directed by B. Tosza; or at the PWST Kraków Stage: G. Jonke's *The Sunken Cathedral*, directed by A. Augustynowicz. He was often rewarded for his designs. Marek Braun received the Prize of the Polish Minister of Culture and Art.

Opera Krakowska

ul. Lubicz 48, 31-512 Kraków

tel. +48 12 296 61 00, fax +48 12 296 61 03

sekretariat@opera.krakow.pl

Rezerwacja / Bookings: tel. +48 12 296 62 62 (63), fax: +48 12 296 62 68

bilety@opera.krakow.pl / tickets@opera.krakow.pl

Kasa biletowa / Box Office: Opera Krakowska, ul. Lubicz 48

tel. +48 12 296 62 60 (61)

Kasa czynna / Box Office opening hours:

pn-sb 10.00-19.00 / Mon-Sat 10 am - 7 pm

nd i święta na dwie godziny przed spektaklem

on Sundays and Public Holidays: 2 hours before the performance

Redakcja programu / Editor

Elżbieta Tosza

Opracowanie graficzne / Artwork by

Witold Siemaszkiewicz

Tłumaczenie / Translator

Henryk Zwolski

Na okładce wykorzystano plakat autorstwa Marka Brauna

On the cover the poster by Marek Braun

Wydawca / Publisher

Opera Krakowska

kwiecień / April 2009

Opera Krakowska
instytucja kultury
Województwa
Małopolskiego

Mecenas Opery Krakowskiej

Sponsor

Patroni medialni

DZIENNIK POLSKI

TVP KRAKÓW

